

Vedtaksinstitusjoner

Type gjenstander/ kulturminner

Forsvarsmuseet
Tel. 23 09 35 82
www.mil.no/felles/fmu

militære kulturgjenstander,
våpen, luftfartøy

**Kulturhistorisk Museum,
Universitetet i Oslo**
Tel. 22 85 19 00
www.khm.uio.no

arkeologisk og etnografisk
materiale, gjenstander fra
tiden før reformasjonen (1537),
mynter og sedler

Nasjonalbiblioteket
Tel. 81 00 13 00
www.nb.no

bøker, småtrykk, kart, manu-
skripter, lyd- og filmarkiv

**Nasjonalmuseet for kunst,
arkitektur og design**
Tel. 21 98 20 00
www.nasjonalmuseet.no

malerier, tegninger, skulpturer,
originale grafiske blad og
annen billedkunst, kunsthånd-
verk, design, møbler og annet
innbo

Norsk folkemuseum
Tel. 22 12 37 00
www.norskfolkemuseum.no

folkekunst, bondeantikviteter,
husflidprodukter, drakter, byg-
ninger og annet materiale knyt-
tet til arbeidsliv og levemåte
etter reformasjonen (1537)

Norsk Maritimt Museum
Tel. 24 11 41 50
www.marmuseum.no

maritimt materiale

**Norsk Teknisk
Museum**
Tel. 22 79 60 00
www.tekniskmuseum.no

transportmidler og annet
teknisk materiale

Preus Museum
Tel. 33 03 16 30
www.preusmuseum.no

fotografi, fotografiapparat o.a.
fotoutstyr

Riksantikvaren
Tel. 22 94 04 00
www.ra.no

båter

Riksarkivet
Tel. 22 02 26 00
www.riksarkivet.no

arkivalia, segl og signeter

**Ringve, Museene i
Sør-Trøndelag AS**
Tel. 73 87 02 80
www.ringve.no

musikkinstrumenter og annet
musikkhistorisk materiale

RiddoDuottarMuseat
Tel. 78 46 99 50
www.rdm.no

Samisk kunst og annet samisk
kulturmateriale

Eksempler på gjenstander du ikke må ta med deg hjem

Knelende figur i bronse fra Kambodsja 34 x 24 cm. Foto: ICOM Red List
Ikon fra St. Catherine's klosteret i Mount Sinai. Foto: Wikipedia
Maya-vase i keramikk fra Latin-Amerika, 35 cm. Foto: ICOM Red List

Mer informasjon

Norsk kulturråd

Postboks 8052 Dep, N-0031 Oslo
Telefon: 22 47 83 30, Telefaks: 22 33 40 42
post@kulturrad.no / www.kulturrad.no

Andre nyttige adresser:

Toll- og avgiftsdirektoratet / www.toll.no

Tollvesenets informasjonssenter / Telefon: 03012

Kulturdepartementet og Miljøverndepartementet /
Telefon: 22 24 90 90

Sametinget / Telefon: 78 47 40 00

UNESCO / www.unesco.org/culture/natlaws

Politi / www.okokrim.no

NORSK KULTURRÅD
Arts Council Norway

Mai 2011 Bokmål

Utførsel og innførsel av kunst- og kulturgjenstander. Hva er lov?

www.stop-heritage-crime.org

Okse i bronse fra Kambodsja 36X64X32 cm.. Foto: ICOM Red List

Utførsel og innførsel av kunst- og kulturgjenstander. Hva er lov?

Lov om kulturminner skal sikre at kommende generasjoner skal få nytte og glede av kulturarven.

Utførsel

Formålet med lovens regler om utførsel av kulturgjenstander i § 23 er å verne og ta vare på faste og løse kulturminner som er en viktig del av Norges kulturarv og historie. Forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander skal sørge for at kulturgjenstander beskyttes mot ulovlig eksport og import. I tillegg skal den sikre dokumentasjon og kunnskap om de kulturgjenstander som tillates ført ut av landet.

Det må blant annet søkes utførselstillatelse for følgende kunst- og kulturgjenstander fra Norge:

- Automatisk fredete kulturminner i medhold av lov om kulturminner. Arkeologiske kulturminner, faste kulturminner, og alle erklærte stående byggverk med opprinnelse fra tiden fram til og med 1649 er automatisk fredet etter kulturminneloven.

- Minner om fremstående eller sentrale personer, virksomheter og hendelser av betydning for norsk kunst, kultur og historie uten hensyn til alder.
- Bygninger eller bygningsdeler, etnografisk materiale, arkivsaker, manuskripter, segl og signeter, møbler og annet innbo eller løsøre, drakter, våpen og liknende ting av kunst-, kultur- eller personalhistorisk interesse fra før 1900.
- Samisk materiale fra før 1970. For bøker, småtrykk og kart trykt på samisk gjelder år 1930. Det må søkes utførselstillatelse for alt samisk arkivmateriale uten hensyn til alder.
- Norske mynter eldre enn 1537, samt yngre norske mynter, pengesedler, medaljer og ordner av nasjonal betydning, jf. forskriftens oversikt.
- Malerier, skulpturer og annen bildende kunst, kunsthåndverk og prototyper for designprodukter fra før 1950.
- Motorvogner, luftfartøy og skinnegående materiell eller deler av slike fra før 1950 og båter eller deler av slike eldre enn 50 år.

Se Forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander på www.kulturrad.no for fullstendig liste.

Hvordan søke?

Kulturdepartementet har utpekt tolv institusjoner til å behandle søknader og fatte vedtak om utførsel av kunst- og kulturgjenstander (se egen liste). Søknadsskjema finnes på www.kulturrad.no. Søknad med fotografier av gjenstanden sendes i god tid til den aktuelle vedtaksinstitusjonen som eventuelt utarbeider utførselstillatelse. Den må følge gjenstanden ved grensepassering.

Ved tvil

Spørsmål kan rettes til Norsk kulturråd: post@kulturrad.no, tlf 22 47 83 30 eller den vedtaksinstitusjonen som er mest nærliggende.

Utførselstillatelse skal normalt gis

Utførselstillatelse skal normalt gis hvis ikke kulturgjenstanden er av stor betydning for forskning, bevaring og formidling av Norges kulturarv. Utførselstillatelsen kan gis permanent eller for et angitt tidsrom.

Innførsel

Den som fører en kulturgjenstand inn i landet plikter å sørge for gyldig eksportsertifikat fra utførselslandet dersom dette er påkrevd. Dokumentasjon skal fremvises ved tollekspedering.

Se www.unesco.org/culture/natlaws for informasjon om regelverket i utførselslandet.

Tollvesenet

Tollvesenet fører kontroll med at kulturgjenstander ikke føres ut av landet eller inn i landet i strid med kulturminneloven og Forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander (lov av 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel § 1-5). Se eget regelverk: www.toll.no.

Straff

Den som forsettelig eller uaktsomt overtrer utførselsforbudet, straffes med bøter eller fengsel i inntil ett år. Under særlig skjerpende omstendigheter kan fengsel i inntil to år anvendes. Medvirkning til og forsøk på ulovlig utførsel straffes på samme måte (kulturminneloven § 27 og lov av 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel kapittel 16).

Klageinstans

Norsk kulturråd er klageinstans unntatt for saker som er avgjort av Riksantikvaren, der Miljøverndepartementet er klageinstans, og saker som gjelder samiske kulturminner, der Sametinget er klageinstans.